

19 AUG. 1927

OOSTKUST VAN SUMATRA-INSTITUUT

MEDEDEELING No. 13

**BIJDRAGE TOT DE KENNIS
VAN DE AFDEELING ASAHAN**

DOOR

M. HAMERSTER

ASSISTENT-RESIDENT

1926

UITGAVE VAN HET
OOSTKUST VAN SUMATRA-INSTITUUT
AMSTERDAM

HOOFDSTUK IV.

Fauna.

De wilde dierenwereld is in deze streken rijk vertegenwoordigd door talrijke specimen.

Zoogdieren.

De *olifant* wordt in de afdeeling Asahan nog aangetroffen, zij het in gering aantal. Tusschen de spoorbaan van Tebing Tinggi naar Tandjoeng Balei en de kust komen die dieren nog in kleine kudden van vier tot vijf stuks voor. Zij vinden goede schuilplaatsen in de moerasbosschen, waar de mensch hen slechts met zeer veel moeite en groot levensgevaar kan achtervolgen. Zoo nu en dan wordt er een neergelegd, wanneer zij die schuilplaatsen verlaten om elders voedsel te zoeken. Men beweert, dat zij de spoorbaan niet over durven trekken, van wege de hun tegen glinsterende rails. Gezien de ervaringen, die de Atjehtram met olifanten heeft opgedaan, geloof ik dat men goed doet hieraan geen geloof te hechten.

Naast den olifant komt nog voor de *badak*, of eenhoornige rhinoceros, die in de bovenstreken van Koealoe wordt aangetroffen, en de *tapir*.

Onder de voorkomende verscheurende dieren speelt de *tijger* een groote rol. Jaarlijks worden tientallen van die onguere dieren neergelegd. Er is van landschapswege in Asahan een premie van f 25.— op het dooden van een tijger gesteld. De huid moet echter worden ingeleverd. Aan premies voor het dooden van tijgers werd uitbetaald (in het landschap Asahan):

in 1922	f 375.—	(15 huiden)
in 1923	„ 225.—	(9 „)
in 1924	„ 300.—	(12 „)

Vele gedoode tijgers worden echter niet aangegeven, omdat men gaarne de premie opoffert om de huid te kunnen behouden. Men vangt den tijger gewoonlijk in stalen klemmen of valkooien. Op de onderneming Normark is het verboden tijgers te dooden,

aangezien deze groote opruiming houden onder de varkens en herten, die aanzienlijke schade aan den aanplant berokkenen. Tijgers van een lengte van 2.5 tot 3 meter (koningstijgers) komen voor.

Een voor den aanplant (vooral den klapperaanplant) schadelijk verscheurend dier is de zwarte *beer*, die veel voorkomt. Op het dooden van een beer is geen premie gesteld.

De *apensoorten* die hier voorkomen zijn: de orang oetan, (in boven-Laboehan Batoe), de gibbon (*idem*), de siamang, de Lampongaap, de gewone grijze Javaansche aap en enkele kleinere soorten (w.o. een soort nachtaapje met groote oogen, behoorende tot de luiaard-familie).

Onder de gibbons komen enkele exemplaren voor die lichtgeel tot bruin van kleur zijn. Deze zijn echter zeer zeldzaam.

Herten en *varkens* komen in overvloed voor en veroorzaken veel overlast aan de bevolkingsaanplantingen en de cultuurondernemingen. Proeven met varkensgift genomen hebben uitgewezen dat voor een of twee keeren het middel helpt, maar daarna niet meer of eerst na verloop van ongeveer een half jaar.

Waar vee in het wild geweid wordt moet men met het middel zeer voorzichtig zijn.

Reptiliën.

Onder de reptiliën verdienen speciale vermelding de *krokodillen*, waarmede zonder uitzondering alle eenigszins bevaarbare rivieren dicht bevolkt zijn. Ook de zeegaten krioelen er van, terwijl zij zich ook bij voorkeur ophouden bij de vischplaatsen Soengei Brombang, Leidong en Simandoelang.

Monsters van 4 tot 5 meter zijn geen zeldzaamheid. Er wordt druk jacht op gemaakt in het landschap Asahan, zonder dat noemenswaardige vermindering van het aantal wordt waargenomen. Een premie van f 3.— op het dooden van een krokodil (groot of klein) is in Asahan ingesteld. Aan premie is uitbetaald in:

1922.	f 267.—	(89 staarten)
1923.	„ 414.—	(138 „)
1924.	„ 798.—	(266 „)

De staart van het dier moet worden ingeleverd. Vele zwaar gewonde krokodillen weten nog aan de jagers te ontkomen om eenigen tijd later te sterven.

Onder de *slangensoorten* verdient vermelding de „oelar sendok”, een *cobra*-soort, een zeer vergiftige slang, en de sawahslang (niet vergiftig).

De oelar-sendok wordt ongeveer twee meter lang en heeft dan een dikte van de helft van de menschelijke pols. De kleur is lood- of tin-kleurig. Wanneer het dier aanvalt blaast het de zakken naast zijn kop op, waarop dan eenzelfde teekening (maar ietwat onduidelijker) als bij de brilslang zichtbaar wordt.

Verder treft men aan zee- en rivier-*schildpadden*, (Mal. toen-toeng), die echter niet zoo groot worden als bijv. in het Oosten van den archipel gezien wordt.

Voor de groote riviermondingen treft men in zee *haaien* en en *zaagrisschen* aan. Van de laatste soort komen reusachtige exemplaren voor met een zaaglengthe van anderhalven meter.

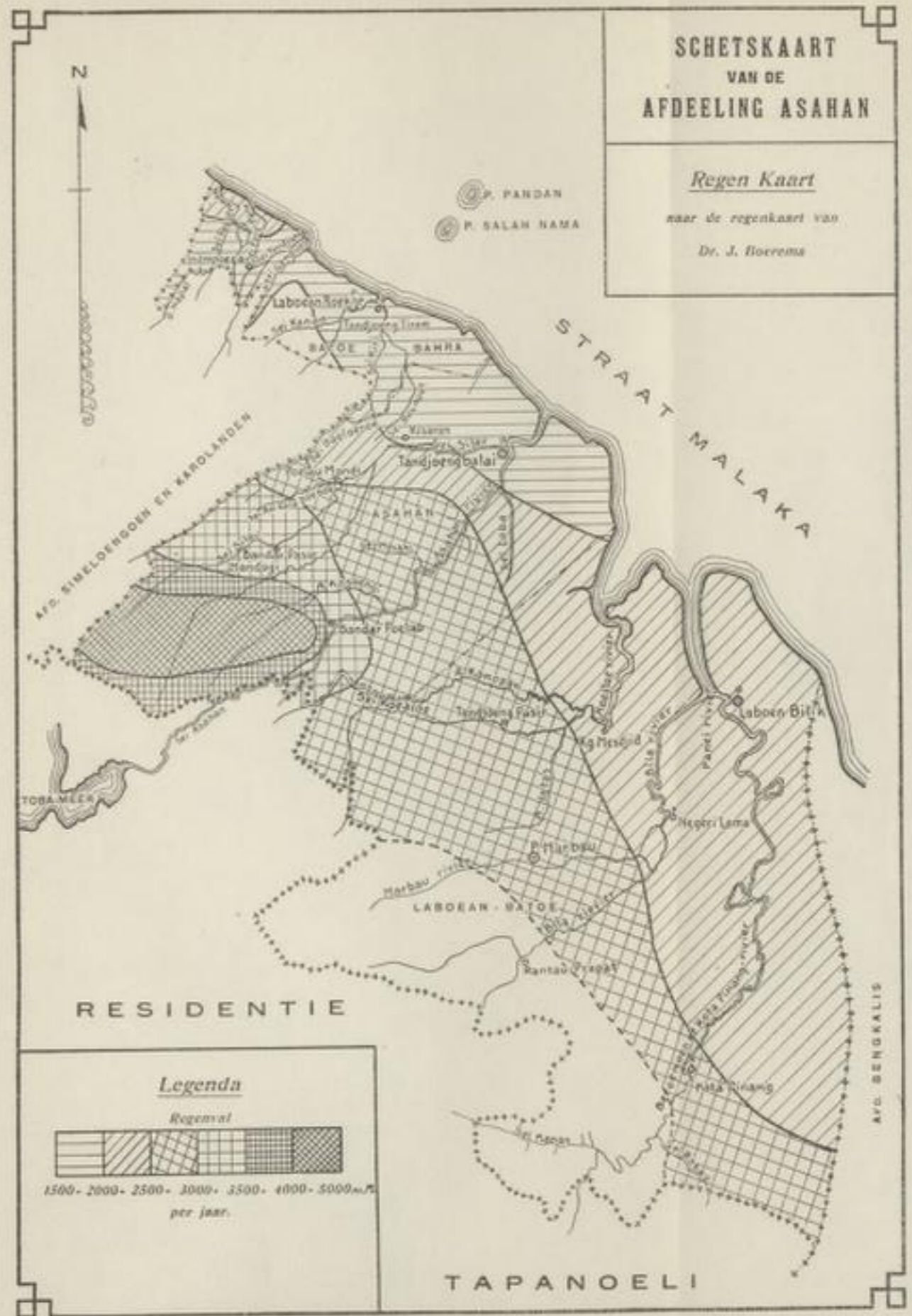
Onder de *vogelsoorten* verdient vermelding de *neushoornvogel*, die veel voorkomt.

SCHETSKAART
VAN DE
AFDEELING ASAHAN

Regen Kaart

naar de regenkaart van

Dr. J. Boorema

SCHETSKAART VAN DE AFDEELING ASAHAN

LEGENDA

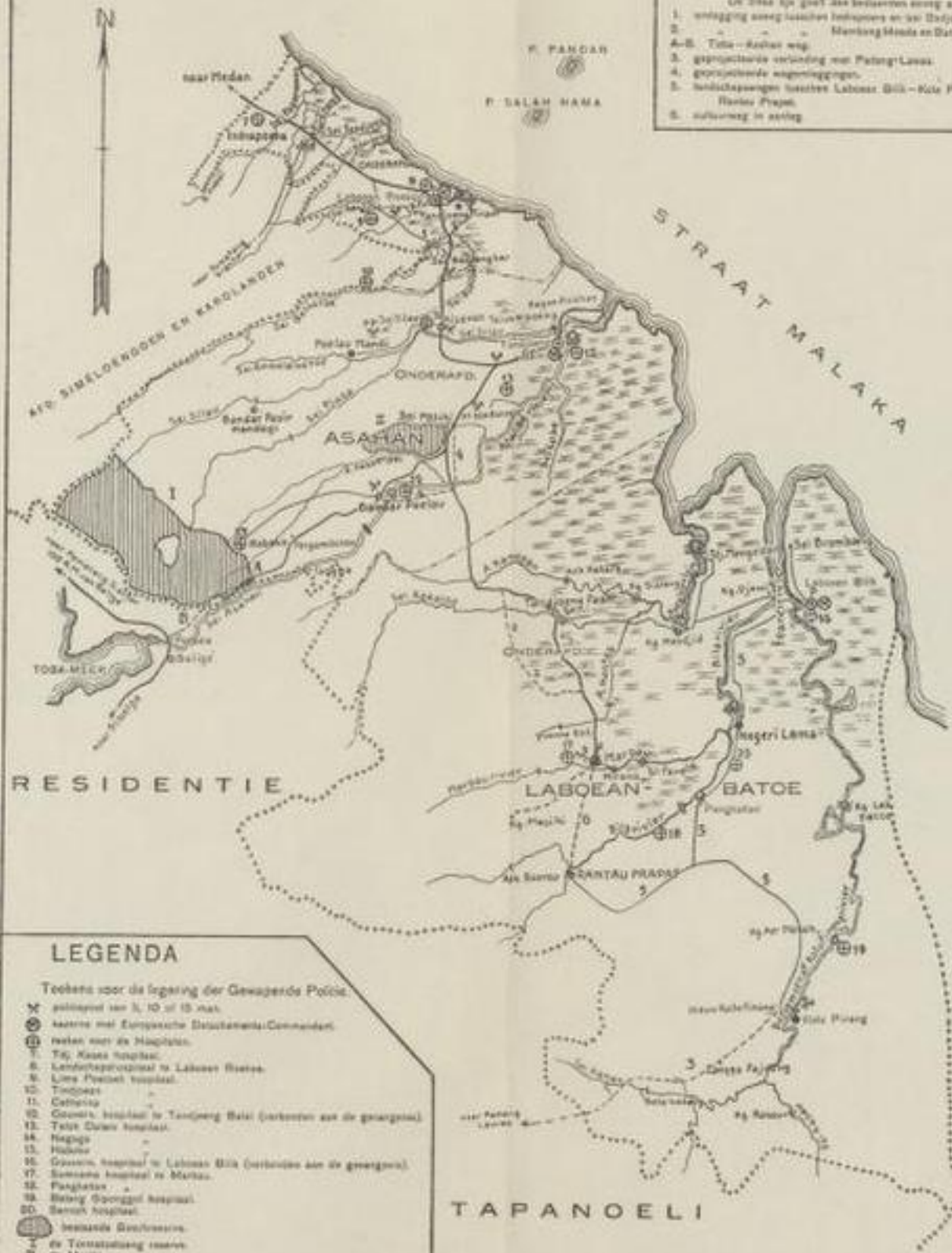
Toekens bij de Rivieren.

- tot gehele jaar bezet met vloedwater
 - - - - - kleine stroompjes
 - - - - - kleine rivieren
 - - - - - kleine beekjes

Toekens bij de Wogen.

De zijkte bij golf des bezetters omringt aan

1. omringing omringt bezetters en van Dordrecht
2. Mengong Meats en Dardul Goeien
3. geroepende verandering met Pateng Lema
4. geroepende veranderingen
5. Indische wapen bezetters Laboean Blik - Kula Prang - Rawa Prang
6. uitbreiding in zetting

LEGENDA

Toekens voor de legaring der Gewapende Politie

- 1. politiedistrict van 5, 10 of 15 man
- 2. leger met Europeasche Districten Commandanten
- 3. leger van de Hoogsten
- 4. Tidj Kassa leger
- 5. Landchefterschool te Laboean Blik
- 6. Lema Postschool
- 7. Timpone
- 8. Cethera
- 9. Coemra, school te Tandjong Batai (verbonden aan de georganise)
- 10. Tsjer Oelen school
- 11. Hoogste
- 12. Hoogste
- 13. Coemra, school te Laboean Blik (verbonden aan de georganise)
- 14. Soemra school te Marita
- 15. Paogatan
- 16. Batang Soenggal school
- 17. Seroek school
- 18. bestaande Districten
- 19. de Tontarong reserve
- 20. de Maat

AFD. BENGALIS